

Cuprins

<i>Cuvânt înainte</i>	5
Însemnări, personaje, caractere	7
Prospecții	9
Cinematograf 1929	12
Chefalii	15
O discuție pe bulevard	20
Pecetea finală	23
Note cu femei	26
Cabina de machiaj	28
Femei din '58	30
Actrițe cu Zaharia zis Ochi albastru	33
Marele drog, foamea	36
Elefantul din patul meu	39
Jurnalul unui informator român	42
Eliberarea șefului vișiniu	44
La teatru	46
Doi poeți	49
Costică Pagubă și Stănică prostul	52
Folclor, deținut politic și altele	55
Berlin ori nicăieri	58
Bagatele	61
Reclame	63
Fofa a III-a	66

Domnii fatali ai României...	70
Vise de noapte	73
Litra de cafea boabe împrăștiată...	76
Transhumanțe	79
Zgărbura	82
La Marica	85
Crochiuri	88
Marșeuza	91
Servituțile iubirii	98
Întâlnire cu mareșalul Antonescu	101
Genealogii	105
Cele trei fraze memorabile ale prozatorului Paul Georgescu	108
Fraze regăsite...	111
Moartea lui Vasî	114
Frau Sorge	117
Expediție în interior	120
Recrutul	123
Cioara cameristă	129
O schiță polițistă	132
Un răs, de epocă	135
Dragoste de cartier	138
Voroneț	140
Jurnal intim	142
„General Motors”	145
Un personaj...	148
Ca la Rovine	151
Reîntoarceri	154
Lectura, ca a doua viață	157
Lecturi de altădată	159
Lecturi repetate și deviate...	162
Teama ca noblețe	165
Cenzura... in integrum	168
Pipoton vorbindu-le lingviștilor idealişti	171
Cu scârbă și necesitate	174
Frica...	177

O noapte de insomnie	179
Noapți de iunie	182
Dobrogea clasică	185
Luther și biserica pe roți	188
Șmecheria cu ghivent	190
Sub pana lui Saint-Just	193
Amsterdam, Spinoza, Centrul Mondial al doctrinelor nonconformiste	196
Viață improvizată	203
Despre motto-uri, ca stil literar	205
Garda literară	208
Comandorul de piatră	211
Anton Pann	214
Reportaje de altădată	217
Baia Mare, 1961	219
Hârtia rabdă orice – 1965	221
Arad – 1963	224
Reporter pe locomotivă (prima formă)	227
Fochistul de poveste și fochistul care nu mai este... (reluare)	230
O cină respectabilă...	237
Legea e dură, dar e lege !	240
Orologiul Londrei	243
De mâna lui Ion Neculce. Cel dintâi prozator român ...	247
Descăpățânarea	249
Moș Cantemir	252
Starea economiei	255
La Moscova în exil	258
Portretul clasic	261
Când moare un șef	264
Cantemireștii, Cantacuzinii, dușmănie mare	267
Aerul Europei	270
Avertismentul lui Neculce	273
Prinderea lui Brâncoveanu	276

Așadar, atunci mi cheamî țarul și zice...	279
Șiit sau sunit ?...	282
Cum vede un musulman creștinismul	285
Credință și joc lexical	288
Estetica urâtului	291
Molto vivace...	293
Nevoia de regi...	295
Zmeiele Mangaliei plutind deasupra Braziliei...	298
Fizionomie, pictură și depresie	301
Ecouri la Olimpiadă	303
Hubble	306
Lucrul în sine	309
Rânzei, redivivus ?	311
Cifra norocoasă	314
Scrisori din Canada	317
Pe moment	321
Un ministru poet	323
Na-vă Europa...	326
Banchetul	329
Eros... ori Ura (un Prozator)	331
De Dincolo	340
Un băiat care scrie bine	343
Cesare Beccari	350
Zăpada suedeză	354
San Francisco	357
La Fontaine și autocenzura	361
Despre roman	364
Bunevestiri la Uffizi	367
Pământul nu-i frumos, el e doar sublim...	370
Cade timpul răcoros...	372
Regele David și Mihai Eminescu desculți...	375

„General Motors”

Neantul făcut din evenimente gălăgioase, din infrasunete... pe care nu le auzim și pe care doar elefanții... pahidermele, le percep cu unghiile labelor lor grele călcând pe pământ, de la mari depărtări prin junglă. Sau din suprasunete, pe care nu le auzim de înalte ce sunt, și care ne asurzesc. În orice caz, neantul, un receptacol de fleacuri gălăgioase pe care urechea noastră nu le prinde... E dimensiunea, ori subdimensiunea, anormală, felului nostru de a fi, de a suporta... Neantul, discurs politic interminabil cu ovații neîntrerupte. Sau îngheț total după o execuție... Sau fanfară intonând unul și același marș glorios... Sau... declarație de amor în limba urdu...Sau Wehrmacht-ul intrând în cadența pasului larg deschis trântit pe asfalt și în ropotul tobelor și fanfarelor sub Arcul de Triumf, în 1940...

*

1970. Raionul de partid, nu departe peste drum de care se află catedrala catolică. Dangătele clopotelor grele acoperă discuția membrilor de partid. Toți tac. Surprinși. Și li se atrăsese atenția ăloră să nu mai bată clopotele... Dar este sărbătoarea lor mare de Paști... O dată, mai merge. Membrii de partid se gândesc în acest timp... Unul ia cuvântul și

propune ca de aici înainte să se interzică de tot punerea în mișcare a clopotelor... Altul, mai isteț, zice că unei case poți să-i interzici, unei biserici nu. Când o dărâmi, e altceva... Se dărâmă – și gata. Cei mai mulți par seduși de logica aceasta. Stau și rumegă în sinea lor. Se aude vibrând lung ultimul dangăt, ca un punct. Se reia citirea raportului.

+

Faleză cu radar. Căpițe de fân înșirate. Trei vaci elvețiene bălțate, maro, cap alb, genele albe și ele. Coasa, fără limba ei de oțel, cu un mâner ca un deget de lemn îndoit, sprijinind o cracă înflorită de corcoduș.

+

...Mă gândesc la rafinamentul, educația, la bună-creșterea Marietei... mânca doar *ciugulind*... și mă învățasem să *ciugulesc* și eu... să mănânc delicat ca păsările... ceea ce nu se potrivea deloc cu foamea... cum mâncam noaptea, după îmbrățișările înverșunate... ușa frigiderului „General Motors” o redeschideam... zumzăitul lui continuu se oprea, scoțând un pocnet..., un dârdâit electric... și mă gândeam la coșmelia cu pepeni de lângă Caracal, unde făcusem milităria... la pepenii bostănăriei și cum într-o duminică mă culcasem cu o țărancă tânără... și cum și băiețelul ei dormea lungit peste pepenii verzi... peste lubenițe, cum le ziceau oltenii... și cum un pepene de dedesubt se rostogolise și Săftica... așa o chema țipase *aoleo, copilu'!*... *mi-l omoară*... și o liniștisem întrerupându-mă... Era un pepene de sub noi și zeama lui cleioasă dulce se amestecase cu a trupurilor noastre tinere și pline de viață... la asta mă gândeam eu pe când mă legănam cu Marieta în casa ei bogată din cartierul select bucureștean

În timpul foametei din 1946... ea având frigiderul încărcat de bunătăți... și ea, țin minte, clănțânea înfrigurată și șoptise nesățioasă... istovită... abia mai bâiguind... tu... *satisfied love... unsatisfied love...* ce îi spuseseam eu înainte de... versurile lui T. S. Eliot, pe care le știam pe de rost de la un coleg care făcea engleza... *The torment of unsatisfied love... the greater torment of satisfied love...* chinul dragostei nesatisfăcute... chinul și mai mare al dragostei satisfăcute... era la început de tot T. S., când nu apucasem să-i recit versurile lui și când ea spusese încântată că fac *atmosferă...* și Marietei îi plăcuse mult și mă pupase ea prima, ca un premiu... era o femeie fanată oarecum, dar nu cine știe cât... trecută puțințel, așa că frigiderul îi cunoștea experiența... clănțănitul des din dinții ei mărunți când frigiderul scoțând un mic pocnet și dârdăitul lui electric se oprea din zumzăitul său și care aprovizionă foamea și mai nesăturată și satisfăcută foamea... foamea...

Un personaj...

Unchiul Eddy, căruia i se spunea așa de la Eduard, evident, și Mereuțeanu, ardelean fiind, din Mereuți – tatăl său, cunoscut avocat de stânga? fusese un băiat răsfățat, născut înaintea celui de-al Doilea Război Mondial.

Tânăr, frumos, înalt, voinic, cu părul castaniu tuns scurt – un castaniu spre blond, pe care îl răsucea mereu-mereu, inele-inele, cel mai des cu degetul arătător drept, purtând pe inelar o splendidă camee prinsă sub încheietura degetului cu un arc de aur lat. Astfel avea în jurul capului – din cauza acestor inelușe, făcute în momentele lui de meditație și de adâncire în gânduri – un fel de coroniță de premiant, care nu trecea de borurile pălăriei sale tiroleze. O slăbiciune a lui (până ce fusese primit în partid), ultimele clase le făcuse la Viena, unde stătuse vreo patru ani trimis de ta-su. Era și motivul pentru care, reîntors în România, sub dominația sovietică, avusese de pățimit, deși faptul că era român, că tatăl lui era de stânga și că în 1946 venise în țară de bunăvoie era un argument pentru patriotismul și intențiile sale cele mai bune...

La ruși, se știe, asta nu merge. Dar faptul că vorbea bine limba germană, precum și darul pe care, cert, îl avea, de a

scrie... îl absolviseră în cele din urmă de bănuiele... Până când, repede, prin anii '60, fermecător, plin de calități, cum era, și introdus în lumea nouă – politică ar fi prea mult zis –, lumea simplă, mitocănească, neștiind nici să țină o furculiță în mână ori să apuce un pahar... În fine, față de toți aceștia, el, Eddy, era un tip de proletar îngrijit și cu maniere, totuși.

Până prin 1967–68 făcuse o frumoasă carieră de jurnalist. Scria bine, repede, frumos, cu citate dese și mai rare din clasicii marxismului. (De Lenin pomenea mai rar...) O vâlvă fusese anul evenimentelor petrecute în Ungaria, noiembrie 1956, când scrisese primul său articol contra revizioniștilor maghiari, primul și ca dată a apariției. De atunci fusese băgat în seamă și începuse urcușul...

În 1971 fusese numit secretar de ambasadă în Berlinul de Est, RDG. Apoi, corespondent de presă la Viena, la Roma. Numele său era acum cunoscut în mai toată Europa. I se zicea... (un nume american, de epocă, celebru) – „de la București”. Cutare (americanul) de la București!... Nu accepta să fie criticat de alții. Doar el avea acest drept și de aceea el, ca inventator al atâtor povești despre alții, ajunge să se povestească numai pe sine...

Stăpânit de o veșnică remușcare, ale cărei motive el le interzicea altora să i le spună, numai el având dreptul – numai el! – să se autodenunțe...

În ziua aceea era proaspăt venit de la Viena și se adunaseră o groază de prieteni, admiratori, să-i sărbătorească succesele. În sala unui mare hotel din centru, unde, după ce el luase cuvântul, încet-încet începuse să se răspândească un miros fetid care creștea, creștea, în timp ce Mereuțeanu vorbea,

oarecum crispat, palid și cu o dicțiune anevoioasă... Ceva insuportabil. La un moment dat se oprise și începuse să-și facă în cap, ineluțe-ineluțe, părul pe care și-l păstra și acum tuns scurt, cu acea coroniță din jurul capului, înconjurându-i-l asemeni unui cerc de inele, acum mai stinse la culoare, lăsând să se vadă locul unde se apăsa șapca proletară... Pe degetul arătător, tot mai purta cameea prinsă la încheietura degetului de un arc lat de aur.

Erau singurele lucruri din înfățișarea sa care, curios, rezistară unei deveniri prăpăstioase...

Mirosul acela fetid sporea. Lumea strânsă în sală ducea batista la nas, femeile și cei ce purtau asupra lor acest semn al unor purtări apuse... Eduard Mereuțeanu cu amândouă mâinile în cap, răsucindu-și inelele întărite de sudoarea ce-i acoperise și obrazii, era un rege cu coroniță pe cap, ce părea la locul ei și peste moartea ce întârzia puțin să vină și să-i cuprindă întreg trupul, neîmbătrânit, dar care se dovedise incapabil să facă față unui rău, văzând în jur altă realitate, alta decât cea eternă și, oarecum, transcendentală.